

ZAMAN KAVRAMI

1. GİRİŞ

Bu ve bunu izleyen ana başlık altında İngilizce'de yer alan bütün zamanlar (= tense) ve yardımcı yüklemeler (= modal verbs) iki ayrı başlık altında ele alınmaktadır. Zamanlar "Present", "Past", ve "Future" sırası ile, yardımcı yüklemeler ise alfabe sıralamasında ele alınmaktadır. Önemli çeviri özellikleri, her zaman olduğu gibi, kutu içinde verilmektedir.

2. "Present" : Geniş zaman / Şimdiki zaman

2.1. Simple Present Tense

a) Her zaman olan/olabilecek olaylar için kullanılır.

- The earth rotates around the sun.

Dünya güneşin çevresinde döner.

b) Bir olayı naklederken, özellikle hikaye dilinde kullanılır.

- Rosencrantz flips a coin.

Rosencrantz yazı tura için para atar.

c) Her zaman olan, olabilecek ve bir sıklığa sahip olayların anlatımında kullanılır.

- I always/sometimes/rarely brush my teeth.

Dişlerimi her zaman/bazan/nadiren fırçalarım.

d) Geleceğe ait kesin bir olaydan söz ederken kullanılır.

- We set off after lunch.

Öğle yemeğinin ardından yola çıkıyoruz.

e) Normalde "yüklem + -ing" yapısı ile kullanılmayan bazı yüklemelerle birlikte kullanılır. Bu yüklemelerin başlıcaları:

astonish, belong to, believe, concern, consist of, contain, depend on, deserve, detest, dislike, doubt, feel, fit, forget, guess, have, hear, hate, imagine, include, impress, know, like, love, need, owe, realize, recognize, regret, resemble, remember, satisfy, see, seem, smell, sound, suppose, taste, think, understand, want, wish

f) Emir vermek için kullanılır.

- Stop !

Dur !

2.2. Present Continuous Tense

a) Şu anda gerçekleşmekte olan olaylar için kullanılır.

- You are reading a sentence.

Bir cümle okuyorsun/okumaktasın.

b) Şu aralar olmakta olan olaylar için kullanılır.

- I am reading a wonderful novel.

Şahane bir kitap okuyorum/okumaktayım.

c) Geleceğe yönelik kesin planlarda kullanılır.

- What are you doing tomorrow ?

Yarın ne yapıyorsun ?

d) Konuşmacıyı tedirgin eden ve sık tekrarlanan bir olay için "always" ile birlikte kullanılır.

- She is always complaining about my dog.

Sürekli / Hep / Durmadan köpeğimden şikayet ediyor.

2.3. Present Perfect Tense

a) Az önce tamamlanan bir olay için, genelde "just" ile kullanılır.

- I have just drunk a cup of tea.

Az önce/Daha şimdi bir fincan çay içtim.

b) Yapılmış ama zamanı belli olmayan eylemler için, ya da zaman belli olsa da eylemin kendisi kadar önemli olmadığı durumlarda kullanılır.

- Peter has been to the States twice.

Peter Amerika'da iki kez bulundu./Birleşik Devletler'e iki kez gitti.

c) Geçmişte yapılmış, şu anda ya da gelecekte yapılabilme olasılığı var olan olaylar için kullanılır.

- He has won 3 Oscars.

3 Oscar kazandı.

d) Sınırları kesin belirtilmeyen bir zamanı belirtmekte olan bir terim ile birlikte [1], ya da, olayın geçtiği zaman diliminin henüz sona ermediği durumlarda [2] kullanılır.

- The population has risen dramatically lately. [1]

Nüfus son zamanlarda önemli ölçüde arttı/artmıştır.

e) "be" yüklemi ile birlikte, nitelik, yer, vs. belirten yapıların oluşturulmasında kullanılır.

- I have been a teacher for 7 years.

Yedi senedir öğretmenim/öğretmenlik yapmaktayım/yapıyorum.

2.4. Present Perfect Continuous Tense

a) Present Perfect'ten farklı olarak, daha süreli bir eylemi kapsar.

- I have been writing since ten this morning.

Bu sabah ondan beri yazıyorum/yazmaktayım.

b) Kimi zaman, olayın kendisi bitmiş olsa bile etkisi sürmektedir.

- You look terrible. Have you been fighting ?

Berbat görünüyorsun. Kavga mı ettin ?

3. Past : Geçmiş zaman

3.1. Simple Past Tense

a) Geçmişte belirli bir zamanda bitmiş bir olay için kullanılır.

- He left a minute ago.

Bir dakika önce çıktı.

b) Geçmişe ait bir alışkanlık için "always", "never", vs. ile kullanılır.

- He always wore a hat.

Sürekli/Hep şapka giyerdi.

3.2. Past Perfect Tense

a) Geçmişe ait iki olayın bulunduğu bir durumda ve bu iki olaydan birinin diğerinden önce olması halinde, önce olan olay için "Past Perfect", sonra olan olay için de "Simple Past" kullanılır.

- When the police arrived, the burglar had escaped.

Polis geldiğinde hırsız kaçmıştı.

b) "Past Perfect" temelde "Present Perfect'in past halidir.

- He had won 3 Oscars.

3 Oscar kazanmıştı.

3.3. Past Perfect Continuous Tense

"Present Perfect Continuous" yapının past halidir.

- I had been writing since 10 this morning.

O sabah 10'dan beri yazmaktaydım.

- You looked terrible. Had you been fighting ?

Berbat görünüyordun. Kavga mı etmiştin ?

3.4. Past Continuous Tense

a) Geçmişte bir süre devam etmiş olan olayların aktarımında kullanılır.

- She was earning quite a lot of money.

Oldukça çok para kazanıyordu / kazanmaktaydı.

b) Devam etmekte iken ani ve daha kısa bir eylemle karşılaşan ya da o eylem tarafından kesintiye uğratılan bir eylem için kullanılır.

- When she heard the explosion she was having bath.

Patlamayı duyduğunda banyo yapıyordu.

4. Future: Gelecek zaman

4.1. will

a) Bir plan ya da kesinleşmiş amaç olmadığı durumlarda kullanılır.

- Don't worry. You'll succeed.

Endişelenme. Başaracaksın.

b) Sonucun kesin / doğal olduğu bilinen durumlarda, kimi zaman da bir inatlaşma söz konusu ise kullanılır.

- When it is wet, this paint will give a terrible smell.

Islakken bu boya berbat bir koku salar / salacaktır.

- Don't insist. She will say no.

Israr etme. Hayır der / diyecektir.

4.2. be (am/is/are) going to

a) Bir plan ya da kesinleşmiş amaç olduğu zaman kullanılır.

- Don't worry. I'll help you.

Endişelenme. Sana yardım edeceğim.

b) Bir eylemin gerçekleşeceğine ait kesin iz, belirti varsa kullanılır.

- She looks very pale. I think she's going to faint.

Çok solgun görünüyor. Sanırım bayılacak.

4.3. be (am/is/are/ ..) to

a) "will (definitely)" anlamında kullanılır.

- The Queen is to visit New Zealand.

Kraliçe Yeni Zelanda'yı ziyaret edecek.

b) "should" anlamında kullanılır.

- You are to do your homework.

Ev ödevini yapman gerek.

4.4. Future Continuous Tense

Gelecekte sürüyor olacak eylem için kullanılır.

- This time tomorrow, I'll be sleeping.

Yarın bu saatler uyuyor olacağım.

YARDIMCI YÜKLEMLER

1. Tanım

Bu bölümde ele alınan yüklem birer yardımcı yüklemidir. Tek başlarına kullanıldıklarında yüklem olarak taşıdıkları anlamı taşımazlar ("Yes, I can" gibi kısa yanıt durumları dışında). Bu nedenle, kimi yardımcı yüklemlerin isim ya da yüklem olarak taşıdıkları anlama (can (n) = teneke kutu, have (v) = sahip olmak, May (n) = Mayıs, must (n) = gereklilik, will (n) = irade; vasiyetname) dikkat etmek gerekebilir.

2. Kullanım ve Çeviri

2.1. be (am / is / are) able to

"Bir şeyi yapabilmek" anlamını taşır.

- I am able to run a mile.

Bir mil koşabilirim.

- We haven't been able to understand it.

Onu anlayabilmiş değiliz.

2.2 can

a) bir şeyi yapabilmek

- Can you speak German ?

Almanca konuşabilir misin ?

b) olasılık

- He can be here any moment.

Her an gelebilir.

c) izin, rica

- Can I leave early ?

Erken çıkabilir miyim ?

- Can you turn the volume down ?

Sesi kısabilir misin ?

d) Olumsuz sonuç çıkarma

- It can't be her. She is much taller.

Bu o olamaz. O daha uzun boylu.

e) Geçmişe ait olumsuz sonuç çıkarma.

- She can't have left earlier.

Daha erken çıkmış olamaz.

2.3. could

- a) Geçmişte bir şeyi yapabilmek.
- I could swim across the lake then.
O zamanlar gölü yüzerek geçebilirdim.
- b) olasılık
- Perhaps she could answer all the questions.
Belki de tüm sorulara yanıt verebilir.
- c) izin, rica
- Could you do me a favour ?
Bana bir iyilik yapar mısın ?
- d) teklif
- Could we meet at around 12 tomorrow ?
Yarın saat 12 civarında buluşabilir miyiz ?
- e) Sonuç çıkarma
- He could be at home. He could be sleeping.
Evde olabilir. Uyuyor olabilir.
- f) Gerçekleşmemiş, geçmişe ait olasılık
- I could have passed the test.
Sınavı geçebilirdim.

2.4. dare

- a) Cesaret etmek
- She daren't do it.
Yapmaya cesaret edemez.
- b) Sadece I daresay yapısı ile, olasılık
- I daresay you are tired.
Sanırım yorgunsun.

2.5. had better

- Tercih, "olsa iyi olur"
- Hadn't we better start rightaway ?
Hemen başlamak/başlamamız iyi olmaz mı ?
- I'd better keep it in a box.
Onu bir kutuda saklasak iyi olur.

2.6. have to

a) Konuşmacının gerçeklere dayanarak iletlediği zorunluluk.
- She has to leave immediately. There is a phone call.
Hemen çıkması gerek. Telefon var.

b) Gerekmezlik (= needn't)
- You don't have to study at all.
Hiç çalışman gerekmez.

- She won't have to go.
Gitmesi gerekmeyecek.

- We didn't have to buy anything.
Hiçbirşey satın almamız gerekmedi.

2.7. may

a) Olasılık
- We may never see that comet again.
Bu kuyruklu yıldızı bir daha hiç göremeyebiliriz.

b) İzin, rica
- You may go.
Gidebilirsin.

c) Gelecekte tamamlanması olası eylem.
- Many species may have died out by then.
O zamana kadar pek çok tür tükenmiş olabilir.

d) Geçmişe ait olası eylem
- He may have missed the bus.
Otobüsü kaçırmış olabilir. / Belki de otobüsü kaçırdı.

Dualar "may" ile olur. "May" yardımcı yüklemi öznenen önce gelir.
- May God be with you.
Tanrı seninle olsun.

2.8. might

a) zayıf olasılık
- This medicine might have some side effects.
Bu ilacın bazı yan etkileri olabilir.

b) izin isteme
- Might we suggest something ?
Birşey önerebilir miyiz ?

2.9. must

a) konuşmacının zorunlu gördüğü, kendi fikrine dayalı zorunluluk

- I don't want her here. She must go.

Onu burada istemiyorum. Gitmeli./Gitmesi şart.

b) çok kuvvetli olasılık

- There must be a mistake. Check it again.

Bir hata olmalı./ Mutlaka bir hata vardır. Yeniden kontrol et.

- He must be sleeping. I can hear his snore.

Uyuyor olmalı. Horultusunu duyabiliyorum.

c) Yasaklama

- You must not take any pictures here.

Burada fotoğraf çekmemelisin(iz).

2.10. ought to

a) Öğüt, tavsiye

- It ought to be cleaned every two months.

İki ayda bir temizlenmesi gerek.

b) Geçmişte gerçekleş(me)miş olasılık.

- She ought to have been more careful

Daha dikkatli olması gerekirdi.

2.11. shall

a) Gelecek. Resmi kullanım.

- When shall we announce the results ?

Sonuçları ne zaman açıklayacağız ?

b) Sadece I ve we ile, öneri.

- Shall we go out ?

Çıkalım mı ?

c) Will yerine. Resmi kullanım.

- The accused shall be interrogated.

Sanık sorguya çekilecek.

2.12. should

a) Yükümlülük

- He should work harder.

Daha fazla çalışması gerek.

b) Olasılık

- He worked hard. So, he should succeed.

İyi çalıştı. Kazanması gerekir. / Kazanacaktır.

2.13. used to

a) Geçmişte olan ve artık devam etmeyen alışkanlık.

- I used to exercise regularly.

Düzenli olarak alıştırma yapardım.

b) Olumsuz yapıda, geçmişte olmayıp sonradan edinilen alışkanlık.

- She didn't use to smoke.

Eskiden sigara içmezdi.

- He never used to leave the office early.

Ofisten asla erken ayrılmazdı.

Her ne kadar used to ile doğrudan bir ilgisi olmasa da, karışıklığa çok çabuk neden olabildiği için be used to ve get used to yapılarına da değinmek yerinde olacaktır. Be used to "alışkın olmak", get used to ise "alışkanlığı kazanmak" anlamlarını taşırlar ve yardımcı yüklem özellikleri yoktur.

- "Your neighbours upstairs are making a lot of noise."

- "I'm used to it."

- "When I first moved to Ankara, life was difficult. Then I got used to living here."

2.14. would

a) Geçmişte alışkanlık. Used to yapısından farkı, bu alışkanlığın bitmiş olmasının gerekmemesidir.

- He would drink a glass of wine after dinner.

Akşam yemeğinden sonra bir bardak şrap içerdi.

b) Rica, istek

- Would you send the brochures as soon as possible ?

Broşürleri olabildiğince çabuk gönderir misiniz ?

c) Geçmişte gerçekleşmemiş eylem.

- We would have stayed longer but the weather changed.

Daha uzun kalırdık ama havalar değişti.

2.17. would rather

"Tercih etmek, yeğlemek" anlamını taşır.

- I'd rather die keep silent.

Sessiz kalmayı yeğlerim. / Ben iyisi mi sessiz kalayım.

3. Diğer kullanımlar

Bazı yardımcı yüklemeler, özellikle Reported Speech yapılarında, birbirlerinin past hali olarak kullanılırlar. Bu konudaki yanlışlardan biri, shall yardımcı yüklemelinin past halinin should olduğudur; shall yapısının past hali sadece would yardımcı yüklemi olabilir.

EDİLGEN YAPI

1. KULLANIM

İngilizce'de "passive" yapı "be + V3" yapısı ile olur. "Be" yüklemi cümlenin zamanına uygun olarak "am, is, are, was, were, be, been" hallerinden birini alır.

2. ZAMANLAR VE YARDIMCI YÜKLEMLERDE "PASSIVE"

Simple Present English is spoken in many countries.

Present Continuous The house is being decorated.

Present Perfect She has been informed.

Present Per. Cont. The research has been being done. *

Simple Past I was informed.

Past Continuous I was being followed.

Past Perfect He had been misunderstood.

Past Per. Cont. I had been being questioned for hours. *

Future

will It will be completed on time.

going to They are going to be invited.

perfect It will have been opened by next week.

Modal verbs

modal + be + V3

BAĞLAÇLAR

1. TANIM

Cümleyi oluşturan unsurlar birbirlerine "bağlaç" yolu ile bağlandıklarında, çeşitli bağlaçlar kullanılmaktadır. Bunlardan basit olanlar,

and, or, but

kullanım açısından daha kapsamlı olanlar ise

either ... or

both ... and

nor, neither ... nor

not only ... but (also/as well)

olarak guruplandırılabilir.

2. KULLANIM VE ÇEVİRİ

2.1. And, or, but

Kimi zaman "but" kelimesi "except" (= dışında, haricinde) anlamını taşıyabilir. Bu durumda "but" kelimesini bir yüklem izlerse yüklem "to" kullanılmadan bağlanır.

- We have no choice but resign.

İstifa etmekten başka bir seçeneğimiz yok.

2.2. Either ... or

- Either you are crazy or I know nothing.

(Ya sen çılgınsın ya da ben birşey bilmiyorum!) / Eğer sen çılgın değilsen ne olayım !

- You may either stay here or (you may) go out.

İster burada kal ister çık.

Bu yapı Türkçe'ye "Ya ... ya da", "İster ... ister" yapıları ile aktarılır.

2.3. Both ... and

- The old secretary could both type excellently and take shorthand.

Eski sekreter hem kusursuz daktilo yazabiliyordu hem de steno biliyordu.

Bu yapı Türkçe'ye "Hem ... hem de", "Gerek ... gerekse" yapıları ile aktarılır.

2.5. Not only ... but (also/as well)

2.6. Neither ... nor

RELATIVE CLAUSE

1. TANIM

"Relative Clause" yapı bir isim ve o ismi tanımlayan ve isme genelde "who , which , that, where , .." gibi kelimelerle bağlanan bir tamlayandan oluşur:

- The ring that/which was stolen has finally been found.

Türkçe'de bu tür bir yapı, İngilizce'nin aksine, önce tamlayan, sonra da tamlanan isim şeklinde yapılmaktadır:

- Çalınan yüzük sonunda bulundu.

2. KULLANIM

2.1. who/which/that

Nesne isimleri için "which" ya da "that" kullanılır.

- Tom didn't like the computer which they recommended.

Tom onların tavsiye ettiği bilgisayarı beğenmedi.

Kişi isimleri için ise "who" ya da "that" kullanılır.

- The man who killed the leader is being questioned.

Lideri öldüren adam sorgulanıyor.

Bağlayan kelimenin (who, which, ..) hemen arkasından bir yüklem gelmesi durumunda bağlayan kelimenin kullanılması zorunludur.

- The car which was parked there was towed away.

Oraya park edilen araba çekilerek götürüldü.

Bağlayan kelimenin (who, which, ..) hemen arkasından bir yüklem gelmemesi durumunda (isim + [who/which/..] + isim) bağlayan kelimenin kullanılması zorunlu değildir.

- The man my sister loves has never talked to me.

Kızkardeşimin sevdiği adam benimle hiç konuşmadı.

KARŞILAŞTIRMA CÜMLELERİ

1. EŞİTSİZLİK

1.1. "... than" yapıları (= Comparative)

Sıfata "daha" niteliği kazandıran "-er" ve "more" eklenmesi ile oluşan yapılardır.

sıfat + -er / more + sıfat + than

- She is more intelligent than she looks.

(O) görüldüğünden daha zeki(dir).

1.2. rather than + sıfat / isim

Bir kıyaslama cümlesi olmamasına karşın bu kullanım sık sık karıştırılmasından ötürü bu bölümde ele alınmaktadır.

- I'd call her hair chestnut rather than brown.

Ben onun saçına kahverengiden çok/ziyade kestane diyeceğim/derdim.

Bu yapı Türkçe'ye "-dEn çok/ziyade" yapısı ile aktarılır.

1.3. more and more / -er ... -er

"Gitgide", "daha da" anlamını katmak amacı ile kıyaslama yapısının tekrarlanması gerekmektedir.

- It is getting colder and colder.

Hava gitgide soğuyor.

- She is becoming more and more aggressive.

Gitgide saldırganlaşıyor.

1.4. more + isim

"More" kelimesi her zaman bir sıfatı nitelemez. Bazan bir ismin niceliğinin belirtilmesinde de kullanılabilir.

- More people than ever leave their villages for a major city.

Şimdiye kadar olduğundan daha fazla / Görülmedik sayıda insan büyük şehirde yaşamak için köyünü terk ediyor.

1.5. "most" ve "-est" yapıları (= Superlative)

Sıfata "en" niteliği kazandıran "most" ya da "-est" yapılarının eklen-mesi ile oluşturulur.

- My biggest contribution is this monument.
Benim en büyük katkım bu anıt(dır).

1.6. The + comparative, the + comparative

- The sooner you come the better (it is).
Ne kadar erken gelirsен o kadar iyi (olur).

Bu yapı Türkçe'ye "ne kadar ... o kadar" ile aktarılır.

2. EŞİTLİK

2.1. as + sıfat / zarf + as

- He is as tall as I am / me.
(O) benim kadar uzun boylu(dur).

Bu yapı Türkçe'ye "kadar" kullanılarak aktarılabilir.

as well as - He can't dance as well as me. ("Comparison")

- She is clever as well as (being) beautiful. [=yanısıra]

as long as - My hair is as long as his. ("Comparison")

- I'll work as long as I live. ("Time")

- He can come as long as he is sober. ("Condition")

as soon as - I'll come in as soon as five minutes. ("Comparison")

- As soon as she saw him, she fainted. ("Time")

as far as - I went as far as Istanbul. ("Comparison")

- As far as I know, she is a vet. ("Comment")

2.2. the same + isim + as

- He earns the same (money) as me / I do.
Benimle aynı parayı kazanıyor. / Benim kadar kazanıyor.

3. YETERLİLİK VE FAZLALIK

3.1. enough

- The water is acidic enough to scare people.
Su insanları kaçırtacak kadar asitli.

3.2. too

- It is too heavy for me to lift.
O benim kaldıramayacağım kadar ağır.

4. MUCH/EVEN/FAR/A LOT/A LITTLE/ A BIT/ALL THE + COMPARATIVE

İngilizce'de kıyaslamayı güçlendirmek amacı ile comparative yapının önüne çok ya da biraz anlamı taşıyan kelimeler yerleştirilebilir. Bu yapılar kendi başlarına kıyas oluşturmazlar.

Yani,

* He is much experienced than the rest of the applicants
cümlesi hatalıdır. Doğru cümlenin

- He is much more experienced than the rest of the applicants
şeklinde olması gerekir.

Bu yapılardan much, far, a lot, even, all the Türkçe'ye "çok" ile, a little ve a bit ise "biraz/ bir parça" ile aktarılabilir.

5. SO ... THAT / SUCH ... THAT

So ... that İngilizce'de

so + sıfat + (that) [1]

so + zarf + (that) [2]

so + sıfat + a(n) + isim + (that) [3]

so + many/much/few/little + isim + (that) [4]

such ... that ise

such + sıfat + isim + (that) [5]

şeklinde oluşturulur.

- The problem was so difficult that we couldn't solve it. [1]

Problem o kadar zordu ki çözemedik.

- He spoke so eloquently that everybody congratulated him. [2]

O kadar etkili konuştu ki kendisini herkes kutladı.

- It was so difficult a problem that we couldn't solve it. [3]

- He has so many books that he can't remember how many. [4]

O kadar çok kitabı var ki sayısını hatırlayamıyor.

- He gave such a wonderful speech that we were astounded. [5]

O kadar güzel bir konuşma yaptı ki ağızımız açık kaldı.

Bu yapılar Türkçe'ye "o ... kadar ki" şeklinde aktarılır.

ZAMAN CÜMLELERİ

1. TANIM

Çeşitli bağlaçlar yoluyla zaman belirten cümlelerdir.

2. BEFORE

2.1.Until/Till

- He worked patiently until he completed polishing.
Cilalamayı bitirene/bitirinceye kadar sabırla çalıştı.
- Until the war, they didn't know any poverty.
Savaşa kadar, yoksulluk nedir bilmediler.

"Until" ve "by" kelimelerinden hangisinin kullanılacağı konusu çeviri ya da İngilizce yazma/konuşma esnasında bir tereddüt konusu olabilmektedir.

"Until" belirli bir zamana kadar süren bir olay ya da durum için kullanılır.

- I have to keep writing until the end of next year.

"By" belirli bir zamanda ya da o zamandan önce oluşan bir olay için kullanılır.

- My book will be finished by the end of next year.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta da, "by" kelimesinin zaman yapılarında bu tür kullanımında hiçbir zaman bir "conjunction" olarak kullanılamaması, yani, ardından bir S+V+(O) yapısının gelememesidir.

2.2. Before

- They left before the door was opened.
Kapı açılmadan önce gittiler.

2.3. By the time

- They will have gone by the time we arrive.
Biz varana kadar onlar gitmiş olacaklar.

3. SAME TIME

3.1. As

- As she was walking down the road, she was hit by a lorry.
Yolda yürürken (ona) bir kamyon çarptı.

3.2. As long as/So long as

- I'll love you as long as I live.
Seni yaşadığım sürece seveceğim.

3.3. While

- They came while I was sunbathing. [1]
Ben güneşlenirken geldiler.

- While walking, he stumbled and fell. [2]
Yürürken sendeledi ve düştü.

3.4. When/Whenever

- When I sleep I always snore.
Ben uyurken hep horlarım.

- Please do your exercise when(ever) possible.
Lütfen mümkün olan bir zaman / fırsat bulduğunda alıştırmanı yap.

- She visits her parents whenever she finds time. [4]
Ne zaman fırsat bulsa anababasını ziyaret eder.

3.5. Now that

- Now that everybody is here, we can start the meeting.
(Hazır) herkes burada olduğuna göre, toplantıya başlayabiliriz.

3.6. During

- During the storm, a lot of people hid in the cinema.
Fırtına esnasında bir çok insan sinemaya sığındı.

4. AFTER

4.1. After

- After he had seen the murder, he couldn't sleep whole night.
Cinayeti gördükten sonra bütün gece uyuyamadı.

- After the riot, everything is calm and quiet.
Ayaklanmanın ardından herşey sessiz ve sakin.

4.2. As soon as

- As soon as she saw the poster, she burst out a laughter.
Posteri görür görmez bir kahkaha patlattı.

- As soon as leaving work, he rushes to the bar.
İşten çıkar çıkmaz bara koşar.

4.3. Directly/Immediately

- She smiled immediately she heard the news.
Haberi duyar duymaz gülümsedi.

4.4. Once

- Once I make up my mind, nothing can stop me. [1]
Bir kez kararımı verdim mi beni hiçbirşey durduramaz.

4.5. Since

- He feels much better since he completed his exams.
Sınavlarını tamamladığından beri kendisini çok daha iyi hissediyor.

- We haven't gone out since visiting you.
Sizi ziyaret etmemizden beri(dir) dışarı çıkmadık.

4.6. No sooner ... than

KULLANIM

No sooner + had + Subject + V3 + than ..+ Simple Past
(Mutlaka devrik yapıda kullanılır)

ÇEVİRİ

Daha yeni/Henüz ... yüklem + -mİştİ ki ...

- No sooner had he left than he heard the explosion.
Daha yeni çıkmıştı ki patlamayı duydu.

KOŞUL CÜMLELERİ

1. IF

1.1. First conditional

Şu an ya da geleceğe ait gerçekleşmesi mümkün olasılık anlatır.

KULLANIMI

If + Simple present, Future/Present tense

- If nothing is done about high rate of population growth, world population will have doubled by the year 2020.

Eğer hızlı nüfus artışı oranı konusunda birşeyler yapılmazsa dünya nüfusu 2020 yılına gelindiğinde iki katına çıkmış olacak.

DEVİRİK YAPI

- Should you see her, give her the message.

Onu göreceksen olursan mesajı ilet.

1.2. Second Conditional

Şu an ya da geleceğe ait gerçekleşmesi pek mümkün olmayan olasılık anlatır.

KULLANIMI

If + would (be able to), Simple past, could would might

ÇEVİRİSİ

(Eğer) ... -sE(ydI), ... -I/ErdI

- If you were a man, I'd slap you here and now.

Erkek olsaydın seni şimdi şurada seni tokatlardım.

DEVİRİK YAPI

- Were you a man, I'd slap you here and now.

1.3. Third Conditional

Geçmişe ait ve gerçekleşmesi artık mümkün olmayan olasılık anlatır.

KULLANIMI

- A. If + Past Perfect, (would might could) + have + V3 [1]
B. If + Past Perfect, would + V1 + (now) [2]
C. If + have + V3, could + have + V3 [3]

- If he had known the result he wouldn't have been so happy. [1]
Sonucu bilmiş olsaydı o kadar mutlu olmazdı.

- If you had been more careful, you'd be earning more. [2]
Daha dikkatli olmuş olsaydın (şimdi) fazla kazanıyor olurdun.

- I could have helped him if I could have swum. [3]
Yüzebilseydim ona yardım edebilirdim.

DEVRİK YAPI

- Had he been more careful, he could have won.

1.4. If + should

Az bir gerçekleşme olasılığı gösterir.

- If you should see him, let me know.
Onu görecek olursan haberim olsun.

1.5. If + happen to

"If + should" yapısı ile aynı anlamdadır.

1.6. If + were to

"Were to" yapısı gelecekte gerçekleşme olasılığı az bir olayı anlatmada kullanılabilir.

- What would you do if a war were to break out ?
Savaş çıkacak olsa ne yapardın ?

"Were to" yapısı zorlayıcı bir öneri ifade edebilir.

- If you were to move your chair a bit, we could all sit down comfortably.
Sandalyeni biraz oynatırsan hepimiz rahatça oturabiliriz.

2. AS LONG AS, SO LONG AS

KULLANIMI

as long as, so long as + cümle

ÇEVİRİSİ

- DIĞI sürece/takdirde

- She can come in as long as she promises to keep silent.
Sessiz durmaya söz verdiği takdirde içeri girebilir.

3. ASSUMING, PROVIDED, PROVIDING, SUPPOSING

KULLANIMI

assuming/provided/providing/supposing + (that) + cümle

ÇEVİRİSİ

Assuming/supposing -DIĞInI varsayarsak/varsayınca

Provided/providing -mEsI koşulu ile/-DIĞI takdirde

- Assuming that the journey will take a full day, we may except him any minute.

Yolculuğun bir tam gün süreceğini varsayarsak onu her an için bekleyebiliriz / her an gelebilir.

- You can borrow the car provided that you promise to drive carefully.
Dikkatli sürmeye söz verdiğin takdirde arabayı ödünç alabilirsin.

4. IN CASE

KULLANIMI

in case + cümle

ÇEVİRİSİ

- sE diye

- Buy another bottle of vodka in case more people come.
Fazla insan gelirse diye bir şişe votka daha al.

Bu yapı "in case of + isim/-ing" (... "durumunda") şeklinde de kullanılabilir.

- In case of a fire, use the side doors.

- In case of meeting him, do not offer to shake hands.

"Just in case" kullanımı ise "ne olur ne olmaz" anlamını yansıtır.

- "Why do you always carry that umbrella ?" - "Just in case."

5. IN THE EVENT THAT, JUST SO (THAT), ON CONDITION (THAT)

KULLANIMI

in the event that
just so (that) + cümle
on condition (that)

ÇEVİRİSİ

-mEsI durumunda/-DIĞI takdirde

- In the event that the police ask you your address, you are not legally bound to give it.

Polis adresinizi soracak olursa/Polisin adresinizi sorması durumunda yasal açıdan söylemek zorunda değilsiniz.

6. UNLESS

KULLANIMI

unless + cümle

ÇEVİRİSİ

-mEz ise/-mEmEsI durumunda

- I'll quit unless I'm given a pay rise.
Maaşım artırılmazsa ayrılacağım.

YER CÜMLELERİ

1. WHERE

KULLANIMI
where + cümle

ÇEVİRİSİ
yüklem + -DIĞI yerde

- Where I come from, this is called injustice.
Benim geldiğim yerde buna haksızlık derler.

2. WHEREVER

KULLANIMI
wherever + cümle

ÇEVİRİSİ
(neresi olursa orada)

- They went wherever they expected to find work.
İş bulmayı umdukları her yere gittiler.

AYRICALIK CÜMLELERİ

1. CÜMLE İLE KULLANILANLAR

1.1. Although / Though

- Although he is young, he is not inexperienced.
Genç olmasına karşın tecrübesiz değil.

1.2. Even if/Even though

Türkçe'ye çevirisi "although" ile aynıdır. "Even if" "-sE bile" olarak aktarılabilir.

- He borrowed my jacket even though I'd told him not to.
Almamasını söylememe rağmen ceketimi ödünç aldı.

- You have to be on time even if the lesson starts very early.
Ders çok erken başlasa bile dakik olmalısın.

1.3. Whereas

Türkçe'ye "although" gibi ya da "... ise de", "... iken" ile aktarılır.

- Whereas he has plenty of money, he has no-one to trust.
Çok parası varsa da güvenileceği bir tek kimsesi yok.

1.4. While /Whilst

Türkçe'ye "although" gibi aktarılır.

- While he is rather nice, sometimes he is a menace.
Oldukça sevimli olmasına rağmen bazen bir başbelası.

1.5.

Despite

In spite of

Irrespective of + the fact that

Regardless of

Notwithstanding

Türkçe'ye "... (gerçeğin)e karşı/rağmen" ile aktarılırlar.

- Despite the fact that he is rather nice, sometimes he is a menace.
(=Although he is ...)

1.6. As

Devrik yapı durumunda "rağmen" anlamı taşıyabilir.

- Tired as I was, I went on walking.
(=Although I was tired ...)

- Change your mind as you will, you will gain no support.
(=Although you may change ...)

Bu yapı "Reason " veya "Similarity Clause" olarak da kullanılabilir.

"As" kelimesi yerine "that" kullanıldığı da görülür.

- Fool that he was, he made no mistakes.
Aptal olmasına rağmen hiç hata yapmadı.

2. CÜMLE İLE KULLANILMAYANLAR

2.1. Despite/In spite of

KULLANIMI

isim [1]
despite/in spite of +

-ing [2]

ÇEVİRİSİ

yüklem + -mEsInE rağmen/karşın

- He came in spite of his illness. [1]
being ill. [2]

Hastalığına/Hasta olmasına rağmen geldi.

2.2. Irrespective of, Regardless of, Notwithstanding

KULLANIMI

irrespective of isim
regardless of +

ÇEVİRİSİ

isim + -E rağmen/karşın
yüklem + -mEsInE rağmen/karşın

"göz önüne alınmaksızın"

- Regardless of whatever he may say, do it as you please.
Onun ne diyebileceğini düşünmeksizin, dilediğin gibi yap.

2.3. ..., still / yet

ÇEVİRİSİ

yine de, ancak, fakat, bun(lar)a karşın

- He suffered a lot, yet he never gave in.
Çok acı çekti ama asla pes etmedi.

SEBEP CÜMLELELERİ

1. CÜMLE İLE KULLANILANLAR

1.1. Because, As, For, Since

- Because he worked so hard, he deserved a holiday.
O kadar çok çalıştığı için bir tatili haketti.

1.2. Because of, Due to, Owing to + the fact that, On account of

- Owing to the fact that Tom didn't know any French, they were able to speak comfortably in his presence.
Tom'un hiç Fransızca bilmemesinden ötürü onun önünde rahatça konuşabildiler.

2. CÜMLE İLE KULLANILMAYANLAR

2.1. Because of, Due to, Owing to, On account of

- Because of rain the rescue operation had to be stopped.
Yağmurdan ötürü kurtarma çalışmasının durdurulması gerekti.

- Owing to his trying to save the situation, a scandal was prevented.
Onun durumu kurtarmaya çalışması sayesinde bir skandal önlendi.

2.2. "-ing" ...,

- Seeing that it was likely to rain, he stayed in.
(=Because/When he saw ...)

- Knowing their tastes, she was able to bring a good gift.
(=Because she knew ...)

3. DİĞER YAPILAR

3.1. As long as

KULLANIMI

as long as + cümle

ÇEVİRİSİ

- DIĞI sürece / müddetçe

- As long as he doesn't disturb me, it is okay.
Beni rahatsız etmediği sürece sakıncası / sorun yok.

AMAÇ CÜMLELERİ

1. (IN ORDER) TO, SO AS TO

ÇEVİRİSİ

yüklem + -mek için

- To open the lid, turn it left.

Kapağı açmak için, sola çevirin.

- They left the door open in order for me to hear what they were talking about.

Ne hakkında konuştuklarını işitmek için kapıyı açık bıraktılar.

- She has to hurry in order not to be late.

Geç kalmamak için acele etmesi gerek.

2. IN ORDER THAT

KULLANIMI

in order that + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -sIn diye / -mEk için

- The school closes early in order that the children can get home before dark.

Çocuklar hava kararmadan evlerine varabilsinler diye okul erken kapanıyor.

SONUÇ CÜMLELERİ

1. SO (THAT), SUCH THAT

KULLANIMI

so (that), such that + cümle

ÇEVİRİSİ

böylece, bu yolla, öyle ki, -sIn diye

- We announced the test results immediately so that those who failed wouldn't have to wait.
Başarısız olanlar beklemek zorunda kalmasın diye sınav sonuçlarını anında açıkladık.

- They had considered all the possibilities in preparing the leaflet, such that even the most inexperienced would be able to inform the candidates of the requirements for application.

Kitapçığı hazırlarken bütün olasılıkları göz önünde bulundurmuşlardı, öyle ki en tecrübesizler bile adayları başvuru koşulları konusunda ilgilendirebilirdi.

2. THEREBY

KULLANIMI

thereby + -ing

ÇEVİRİSİ

böylece, bu yüzden, bu yolla, sonuçta

- Because he was so young and fiery, he drove the sport car at top speed, thereby deserving three different traffic tickets.

Genç ve ateşli olduğu için spor arabayı son sürat kullandı ve sonuçta üç ayrı ceza makbuzunu haketti.

BENZERLİK CÜMLELERİ

1. (JUST) AS

ÇEVİRİSİ
gibi

- She is a fine singer, just as her father used to be.
Eskiden babasının olduğu gibi, iyi bir şarkıcı.
- In autumn, as (it was) in spring, there were floods.
Sonbaharda, ilkbahardaki gibi, sel vardı.

2. LIKE

ÇEVİRİSİ
gibi, benzer

- My sister isn't much like me.
Kızkardeşim fazla bana benzemez.

3. AS IF, AS THOUGH

KULLANIMI
as if, as though + cümle

ÇEVİRİSİ
(sanki) ... (-miş) gibi

- You look as if you are about to cry.
Ağlayacakmış gibisin.

İSTİSNA CÜMLELERİ

1. BUT

Resmi (= formal) nitelik taşıyan anlatımlarda kullanılır.

KULLANIM

but that + cümle

ÇEVİRİSİ

dışında, haricinde

- Nothing would stop them but that the President (should) make a speech.
Onları Başkan'ın konuşma yapması dışında hiçbirşey durdurmuyordu.

2. EXCEPT (THAT), EXCEPTING THAT

KULLANIMI

except/excepting (that) + cümle

ÇEVİRİSİ

ama, fakat, ancak, haricinde, dışında

- We would most happily help you, except we are in need of cash.
Size büyük bir memnuniyetle yardım ederdik ama nakit sıkıntısındaız.

YORUM CÜMLELERİ

1. TANIM

Cümle içinde paranteze alınmış bir fikir, yorum, yargı görevi üstlenen ifadelerdir. Cümle içinde üç değişik yapıda kullanılabilirler.

2. CÜMLE

- There were no applicants, I believe, for that job.

En sık kullanılan yapılar şunlardır:

God knows Tanrı bilir (ya)

Heaven knows Tanrı bilir (ya)

it grieves me to tell you üzümlere söylüyorum

it has been claimed iddiaya göre

it is reported bildirildiğine göre

it is rumoured söylentiye göre

it is said denildiğine göre/ denir ki

it is true şurası da doğru ki/ Doğru olan şu ki

it may interest you to know öğrenmek ilgini(zi) çekebilir
it pains me to tell you üzülerek söylüyorum
it seems görünüşe göre, görünüşe bakılırsa
it transpires söylenildiğine göre
I admit bence de/ kabul ediyorum
I agree bence de/ kabul ediyorum
I ask myself diye sormaktayım
I assume sanırım
I believe bence/ sanırım
I can see gördüğüm kadarı ile
I claim bence
I consider bence
I daresay sanırım
I don't deny kabul
I doubt hiç sanmam ama/ pek sanmasam da/ korkarım
I expect umarım
I fear korkarım
I feel bence
I guess sanırım
I hope umarım
I imagine sanırım
I know bildiğime göre/ biliyorum
I may assume sanırım
I'm afraid korkarım
I'm convinced eminim/ inanıyorum ki
I'm delighted to say sevinerek söylüyorum (ki)
I'm glad to say sevinerek söylüyorum (ki)
I'm happy to say sevinerek söylüyorum (ki)
I'm pleased to say sevinerek söylüyorum (ki)
I'm sorry to say üzülerek söylüyorum (ki)
I'm sure eminim
I'm told bana anlatılana göre/ duydum ki
I must admit kabul/ itiraf etmeliyim ki
I must say söylemem gerekir ki
I must tell you anlatmam gerekir ki
I presume sanırım
I regret korkarım/ ne yazık ki
I regret to say üzülerek söylüyorum (ki)
I remember hatırlıyorum (da)
I see bence
I suppose sanırım
I think bence
I understand anlıyorum ki/ bence
I venture to say diyebilirim ki
I wish keşke
I wonder acaba
mind you hatırlarsan(ız)
one hears söylenenlere göre

they allege iddiaya göre
you can see gördüğün(üz) gibi
you know biliyorsun(uz)
you may have heard duymuş olabileceğin(iz) gibi
you may know belki biliyorsun(uz)
you must admit kabul etmelisin(iz) ki
you realise anlayacağın(ız) gibi
you see gördüğün(üz) gibi

3. AS + CÜMLE

Türkçe'ye "yüklem + -DIĞI gibi/kadarı ile" şeklinde aktarılabilir.

- I'm working overtime, as you know.

En sık kullanılan yapılar şunlardır:

as everybody knows herkesin bildiği gibi
as it appears görünüşe göre
as it happens öyle oldu ki/ tesadüf bu ya
as (it) is common knowledge bilindiği gibi
as it may interest you to know öğrenmek isteyebileceğin gibi
as I remember hatırladığım kadarı ile
as I say dediğim gibi
as I see (it) bence/ bana göre
as I understand bence/ bana göre
as you know bildiğim kadarı ile
as you may have heard duymuş olabileceğin(iz) gibi
as you may remember hatırlayacağın(ız) gibi
as you said dediğin(iz) gibi
as you say dediğin(iz) gibi
as (it) was expected beklenildiği gibi

4. TO+ YÜKLEM

Türkçe'ye "-cası, ... olmak gerekirse, ... olur ise" ile aktarılabilir.

- To be fair, I lost the money.

En sık kullanılan yapılar şunlardır:

to be fair açıkçası
to be frank açıkçası
to be honest açıkçası
to be precise kesin konuşmak gerekirse/ tam olarak
to be serious ciddi olmak gerekirse
to be truthful açık konuşmak gerekirse
to speak candidly açıkçası

İSİM (=NOUN) VE UYGUN "ARTICLE" SEÇİMİ

1. Tanım: "a(n)" ve "the"

"Article" seçimi çeviri işlemlerinde çoğu zaman bir sorun haline gelmektedir. "A(n)" (=Indefinite article) ve "the" (=Definite article) isimlerle birlikte kullanılırlar.

Bu iki kelimenin nasıl ve ne durumlarda kullanıldıklarına geçmeden önce, isim yapılarını incelemek yararlı olabilir.

2. Sayılabilir ve sayılamayan isim

İsim, sayılabilen ve sayılamayan olarak sınıflandırılabilir:

Sayılabilen (=countable) isim:

a) Tekil (=singular)
cat, leaf, man, person, iron (= ütü)

b) Çoğul (=plural)
cats, leaves, men, people/persons, irons

Sayılamayan (=uncountable) isim :

a) Somut (=concrete)
water, oil, sugar, iron (= demir)

b) Soyut (=abstract)
happiness, wealth, boredom

3. Kullanım alanları

"A(n)" sadece sayılabilen tekil isimler ile kullanılır. Kendisini takip eden isim sesli bir harf (a, e, i, o, u) ile **telaffuz edilerek (yazılarak değil)** başlarsa, "an" kullanılır.

an apple, an eagle, an iron, an orange, an umbrella

fakat

a university student
(u harfi "yu" olarak telaffuz edilmekte)

an hour
(sessiz olan h harfi telaffuz edilmemekte; {h}our)

4. "A(n)" : Kullanıldığı yerler

4.1. Bilinmeyen ve önceden belirginleştirilmemiş

Herhangi biri, hangisi olduğu farketmez

- I have never seen an elephant.
- We are looking for a person to help us in the home.

Sözü edilen şeyin, ait olduğu sınıfın/türün herhangi bir üyesi olması

- A screwdriver is a tool.

Bu kullanımda çoğul isim de mümkündür.

- Screwdrivers are tools.

Genel nesnelere yerine belirginleştirilmiş nesnelere kullanılması durumunda çoğul isim kullanmak gerekir.

- Cars are parked at owners' risk. (Cars = Buraya park edilen belirgin arabalar)

- 60 miles an hour
- Three times a week
- Ten pence a kilo

4.2. Bilinen fakat önceden belirginleştirilmemiş

Özel biri, fakat henüz belirginleştirilmemiş

- I have found a good job at last.
 - She is a very old friend of mine.
 - A Mr Nash called to speak to you.
- (Mr Nash diye biri ...)

Bir tür/örnek

- We have a good climate.
- What a strange man he is !
- I have never heard such a thing !

Meslek

- I am a teacher by profession.
- To be a good MP, you must be a good speaker.

5. "The" - Kullanıldığı yerler

5.1. the + az önce/daha önce sözü geçmiş olan

- "I've got an orange and some apples. Who wants the orange ?"
- "You have the orange and I'll have the apples."

5.2. the + belirginleştirilmiş isim

- The dogs in our street are very noisy.
- The Englishmen we met at the party knew a little Turkish.

5.3. the + eserde sözü geçen kişi(ler)/nesne(ler)

- The Elephant and the Mouse
- The Longest Day
- The Mousetrap

5.4. the + tek olan şey

- They toured the world together.
- The earth goes round the sun.
- She lives in the United States now.

5.5. the + "superlative"

- the best/most recent/latest Project

5.6. the + "ordinal" sayı

- the first/last/next race

the + otel / tiyatro / sinema/.. ismi

- the Hilton
- the Akün

Ayrıca

-the theatre/cinema/opera/concert

the + çoğul yer ismi

- the Netherlands
- the Azores
- the United States
- the Alps